

Годишно изравняване на осигуровки през 2018

Годишно изравняване 2018 на осигурителния доход за 2017 г.

На интернет страницата на НАП са публикувани [справките за окончателния размер на осигурителния доход за 2017 г.](#) Отнасят се за *годишно изравняване 2018*, което самоосигуряващите се лица извършват до края на месец април през настоящата година.

Става въпрос за Таблица 1 за годишното изравняване на социалните осигуровки за 2017 г. И Таблица 2 за годишното изравняване на здравните осигуровки за същата година.

В следващите редове са представени основните акценти относно *годишно изравняване 2018* на осигурителния доход за 2017 г.:

Лица, които извършват годишно изравняване 2018

Няма промяна по отношение на лицата, които извършват *годишно изравняване 2018* на осигурителния доход за 2017 г.

Таблица 1 се попълва от получаващите доходи като [самоосигуряващи се по КСО](#). Включително за работа по граждански договори, независимо от дейността, за която са регистрирани.

Таблица 2 освен от горепосочените самоосигуряващи се по КСО лица се попълва и от лицата по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО. Т.е. лицата, които внасят здравни вноски за своя сметка, т.к. не са осигурени на някое от другите основания по ЗЗО.

Начинът, по който се извършва *годишно изравняване 2018* на осигурителния доход за 2017 г. не се променя съществено в сравнение с годишното изравняване на осигурителния доход за 2016 г.

Все пак не би било излишно да се отдели малко повече внимание към следните **специфики при попълване на колоните от Таблица 1 и 2 за 2017 г.** във връзка с *годишно изравняване 2018*:

– колона 3 от Таблица 1 и 2

Осигурителният доход в колона 3 от Таблиците 1 и 2 трябва да съответства на подадените от осигурителя данни с декларация образец № 1 по Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г. Тези данни може да се получат при поискване от НАП или НОИ или от справка чрез ПИК/КЕП, издаден на лицето.

Когато месечният осигурителен доход, вписан в колона 3, е равен на максималния месечен осигурителен доход, съответните редове на колона 4 от Таблица 1 и 2 не се попълват.

– колона 4 от Таблица 1

Осигурителният доход в колона 4 от Таблица 1 трябва да съответства на данните за този доход, подадени от самоосигуряващите се лица с декларация образец № 1 или декларация образец № 5 от Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г.

– колона 5 от Таблица 1 и 2

Колона 5 от Таблица 1 и 2 е единствената колона, в която се попълва облагаемия доход от работа като самоосигуряващо се по КСО лице. Дори когато е извършвана дейност на различни основания в това качество.

В колона 5 от Таблица 1 и 2 самоосигуряващите се по КСО лица посочват и доходите от граждански договори.

В колона 5 от Таблица 2 се попълват и доходите, подлежащи на данъчно облагане съгласно данните от данъчната декларация на лицата по лицата по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО. Т.е. лицата, които внасят здравни вноски за своя сметка, т.к. не са осигурени на някое от другите основания по закона.

Предвид гореизложеното в указанията за попълване на Таблица 1 и 2 изрично е упоменато, че *ако самоосигуряващото се лице е упражнявало трудова дейност на различни основания (е получило доходи на различни основания), посочени в т. 5 (от указанията), на ред 13, се попълва сбора от облагаемите доходи.* В това число се има предвид както облагаемия доход от дейност на различни основания в качеството на самоосигуряващо се по КСО лице, така и по гражданските договори, а по отношение на Таблица 2 и доходите, подлежащи на данъчно облагане съгласно данните от данъчната декларация на лицата по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО.

Доходите по граждански договори (включени на ред 13 от колона 5 на Таблица 1 и 2) не се отнасят само към месеците на работа по без трудово правоотношение. **А за целия период, през който е упражнявана трудова дейност като самоосигуряващо се по КСО лице.**

Без пропорционалност и при годишно изравняване 2018

Облагаемият доход (на ред 13 от колона 5 на Таблица 1 и 2) **се разпределя поравно между месеците, през които са налице отработени дни** от самоосигуряващото се по КСО лице. Дори и да е налице само един отработен ден в месеца. **А не пропорционално** на отработените дни от всеки месец.

Поради това в указанията за попълване на Таблица 1 е посочено, че:

Облагаемият доход в редове от 1 до 12 на колона 5 се определя като сумата в ред 13 се разделя на броя на месеците, през които лицето е упражнявало трудова дейност като самоосигуряващо се лице, независимо от броя на отработените през месеца дни.

А в указанията за попълване на Таблица 2 е упоменато че:

Облагаемият доход в редове от 1 до 12 в колона 5 се определя като сумата в ред 13, формирана от облагаемия доход от упражняване на трудова дейност на лицето на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 от

ЗЗО се разделя на броя на месеците, *през които лицето е получило доходи на това основание, независимо от броя на отработените през месеца дни.*

Не се смесва дохода като самоосигуряващ се по КСО и лице по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО

По отношение на Таблица 2 тук е моментът да се отбележи, че ако за определени периоди от 2017 г. лицето е имало качеството на самоосигуряващо се по КСО, а през други се е осигурявало по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО **не би следвало да се извършва осредняване (смесване) на доходите** при попълване на редовете от колона 5.

Основание за това е следният текст от указанията за попълване на Таблица 2:

Облагаемият доход в редове от 1 до 12 в колона 5 се определя като сумата в ред 13, формирана от облагаеми доходи, подлежащи на данъчно облагане съгласно данните от данъчната декларация, получени от лица, които не са осигурени на друго основание и са внасяли здравноосигурителни вноски на основание чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО, се разделя на броя на месеците, през които лицето се е осигурявало на това основание, независимо от броя на дните през месеца, в които е лице по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО.

Или иначе казано частта от **облагаемия доход реализиран като самоосигуряващо се по КСО** лице се отнася за **месеците, през които е упражнявана трудова дейност** на това основание. А **другите доходи, подлежащи на данъчно облагане** съгласно данните от данъчната декларация се отнасят за **месеците на осигуряване по чл. 40, ал. 5, т. 1 от ЗЗО.**

Доходи от дейност по таксиметров превоз на пътници и годишно изравняване 2018

В указанията относно *годишно изравняване 2018* на осигурителния доход за 2017 г. са упоменати и самоосигуряващите се лица, които през годината са получили **доходи от дейност по таксиметров превоз на пътници**. На ред 13 от колона 5 на Таблица 1 и 2 тези лица посочват дохода, **деклариран в Приложение 7, част II, ред 3 на данъчната декларация**, според начина на упражняване на дейността.

Доходи от трудова дейност, които подлежат на годишно изравняване и са декларирани в приложения от данъчната декларация, извън посочените в указанието, също се вземат предвид при формиране на осигурителния доход, върху който се донасят осигурителни вноски.

При *годишно изравняване 2018* се отчита и действието на регламентите на ЕС за координация на системите за социална сигурност.

Годишният осигурителен доход, върху който се внасят окончателни осигурителни вноски, се изчислява по вече добре познатия досега начин. Представява разлика между сумите от ред 13 на колона 7 и ред 13 на колона 6. Попълва се в т. 1 под Таблица 1 и 2 за 2017 г. Когато разликата е положителна, върху нея се донасят осигурителни вноски. А ако е отрицателна – надвнесените осигурителни вноски се прихващат и/или възстановяват по реда на ДОПК. Освен когато осигурителният доход в колона 5 е по-малък от минималния осигурителен доход по КСО.

Нова декларация в срока по чл. 53, ал. 2 от ЗДФЛ и годишно изравняване 2018

Последното, което заслужава внимание във връзка с *годишно изравняване 2018* е евентуалното подаване на **нова декларация в срока по чл. 53, ал. 2 от ЗДФЛ**, с която са направени промени в годишната данъчна декларация. В тези случаи самоосигуряващите се лица **отново подават** еднократно **Таблица 1 и 2**. Срокът за това е до 30 септември на годината, следваща годината за която се отнасят.